יום ג', ד' ב**תשרי** תשס"ג (**10** ב**ספטמבר**)

עם הדבק בעברו בלבד הוא עם גוסס, אך אם היהודים ישאבו מעברם דעת ואהבה אל מורשתם, יהיה להם הכח לפתוח את שערי עתידם.
אבא קובנר, 1978

היום, **ד' ב<u>תשרי</u>**, הוא היום הרביעי של **עשרת ימי התשובה**. הימים שבין ראש השנה ויום הכיפורים נקראים עשרת ימי התשובה ולמעשה, אלה רק שבעה ימים. אך כאשר כוללים בתוכם את ההתחלה – ראש השנה – ואת סיומם – יום הכיפורים – הם עשרה. ימים אלה נקראים גם "**ימים בין כסה לעשור**", משום שראש השנה נקרא כסה, שנאמר "**תִקעו בחודש שופר בכסה ליום חגנו**" [תהלים פ"א 4] ויום הכיפורים נקרא "עשור", שנאמר: "**אך בעשור לחודש השביעי (תשרי)... יום הכיפורים הוא**" [ויקרא כ"ג 27].

על הימים האלה אומר הרמב"ם, שהם ימים מיוחדים לתשובה: "אף-על-פי שהתשובה והתפילה יפים לעולם, בעשרה הימים שבין ראש השנה ליום הכיפורים היא יפה ביותר ומתקבלת מיד."

בתלמוד נאמר, כי שלושה ספרים נפתחים בראש השנה: ספר אחד לצדיקים הגמורים, הנכתבים ונחתמים מיד לחיים. והשני, לרשעים גמורים הנחתמים מיד למיתה; **ואילו הספר השלישי, ספרם של ה"בינוניים", שדינם תלוי ועומד, פתוח עד יום הכיפורים, ובידם לשנות את דרכם ולהיחתם לחיים**. [במעגלי החיים]

עוד כותב הרמב"ם בהלכות תשובה [פרק ג' הלכה א']:

"כל אחד ואחד מבני האדם יש לו זכויות ועוונות; מי שזכויותיו יתירות על עוונותיו צדיק, ומי שעוונותיו יתירות על זכויותיו רשע, מחצה למחצה בינוני; וכן המדינה - אם היו זכויות כל יושביה מרובות על עוונותיהן הרי זו צדקת, ואם היו עוונותיהם מרובין הרי זו רשעה, וכן כל העולם כולו."

ובהמשך- [פרק ג' הלכה ד']: "לפיכך צריך כל אדם שיראה עצמו כל השנה כולה כאילו חֶציו זכאי וחֶציו חייב, וכן כל העולם חציו זכאי וחציו חייב, חָטָא חטא אחד הרי הכריע את עצמו ואת כל העולם כולו לכף חובה, וגרם לו השחתה; עָשה מצוה אחת הרי הכריע את עצמו ואת כל העולם כולו לכף זכות וגרם לו ולהם תשועה והצלה, שנאמר: "...וצדיק יסוד עולם" [משלי י' 25]

קולות השופר גם נותנים ביטוי לחלוקה זו...

טבעו של אדם, שכוחות נפשו הפנימיים נפעלים על-ידי פעולות חיצוניות, וכמאמר הכתוב "**והיה כנגן המנגן ותהי עליו יד ה' "** [מלכים_ב ג' 15] ויש כלי נגינה שונים, אשר כנגן המנגן עליהם יתפעל השומע מהם לשמחה, או לעצב ואבל, לבכיה או לחרדה והתעוררות.

השופר, עיקר פעולתו לעורר חרדה בלב שומעיו ולהזעיקם. כמאמר הכתוב: "**אם ייתקע שופר בעיר, ועם לא יחרדו?**" [עמוס ג' 6] אבל לא כל הקולות היוצאים ממנו מעוררים את החרדה במידה שווה ודומה.

קול התקיעה – שהוא אחד, ישר, עולה ומתגבר בלי עקמימויות פגימות ומשברים - מציין בטחון, יישוב הדעת, יושר, אחדות, שלווה, שלימות וגילה ברעדה כנאמר: "**עבדו את ה' ביראה, וגילו ברעדה**" [תהלים ב' 11] – **משל לצדיקים**, ועליהם נאמר: "**וצדיקים ישמחו יעלצו לפני אלוקים**" [שם ס"ח 4]

קול התרועה – שהוא פגום ורצוץ הרבה, שבור עד מאד, וקולו כיללה - מציין רעות רוח, פירוד ופיצול, עיקשות ופתלתול, חוסר מנוחה, פזיזות, בלבול ומבוכה, רוע ורעוע, פחד ורעדה, כנאמר "**פחדו בציון חטאים אחזה רעדה חנֵפים.**"[ישעיה ל"ג 14] - **משל לרשעים**, ועליהם נאמר: "**הביא עליהם יום רעה ומשנה שיברון שִברם.**"[ירמיה י"ז 18]

קול השברים – ממוצע בין התקיעה והתרועה – **משל לבינוניים**. [לפי עקידת יצחק]

"**קומה אלוקים, שופטה הארץ, כי אתה תנחל בכל הגוים.**" [תהלים פ"ב 8]

מתוך פרק התהלים שהיו הלויים אומרים בבית המקדש ביום **שלישי**

יום נעים ושמח, בציפיה לישועה!

הדף מוקדש לרפואתם השלמה של כל נפגעי הטרור ומשפחותיהם בתוך שאר חולי ישראל, ולשלומם של כל חיילי צה"ל